

1944 tavasza – Magyarország – a nettó székény

Mindig van választási lehetőség, a politikában a politikusnak és a vezetőnek éppen úgy, mint a hétköznapi életben az "átlagembernek". 1944 Magyarországon a nettó székény tavaszán és nyarán is volt. Amikor 1944 március 19-én a németek megszállták az országot, az ország felelős vezetői a fegyveres ellenállás meghirdetése vagy az arról való lemondás, a megszállókkal való kollaboráció vagy annak elutasítása között választhattak. A kor átlagpolgára számára a háború túlélésének rettentő kényszerhelyzetében is volt lehetősége arra, hogy alattvalóként viselkedjen vagy valamit megőrizve a személyisége autonómiájából, egyénileg és tömegesen is felmondja az alattvalói létet, kiállva önmagáért és vállalja a szolidaritást az üldözöttekkel az elviselhetetlenül embertelenül váló közviszonyok között. Hiszen az átlagember szomszédját fosztották meg a zsidótörvényekkel a jogaiktól és tették marginalizált, pária társadalmi csoport tagjaivá őket. A falusi szatócsot, aki, ha tehetett a kontós könyvvel segítette a nálánál is szegényebbet, a korcsmárost, az csizmadia mestert, a falusi tanítót, a kisvárosi orvost és ügyvédet, akik az gyógyítással vagy életének ügyes bajod dolgainak elintézésében segítették az átlagpolgárt. De, nem ezt történt, pontosabban csak elvéve történt meg, hogy a nem zsidó többségi társadalom tagjai segítették volna az üldözötté vált szomszédot, falubelit, távoli ismerőst.

Az előző évek megbélyegzése és szisztematikus jogfosztása után, 1944 áprilisától megkezdődött a Magyar Zsidóság szisztematikus üldözése, a stigmatizált kisebbségi csoport tagjait a többségi társadalom vétkes cinkosságát jelentő passzivitása mellett a Magyar hatóságok 1944 áprilisa és júliusa között, hiperaktív módon előbb gettósították, majd erőltetett menetben a megsemmisítő lágerekbe deportálták. A Magyar falvakból kisvárosokból, a Budapesten kívüli nagyvárosokból előbb eltűnt egy olyan csoport, amelyik akkor több mint száz éve a Magyar vidéki társadalomnak (is) a szerves részét alkotta, amelyiknek a nagyobbik része már erősen asszimilálódott, kettős